

Modül 2 – Bilimsel Çalışmalar ve Yayın Yapma

Modül 2.1 – Bilimsel Çalışmaların Yapısı ve Bölümleri

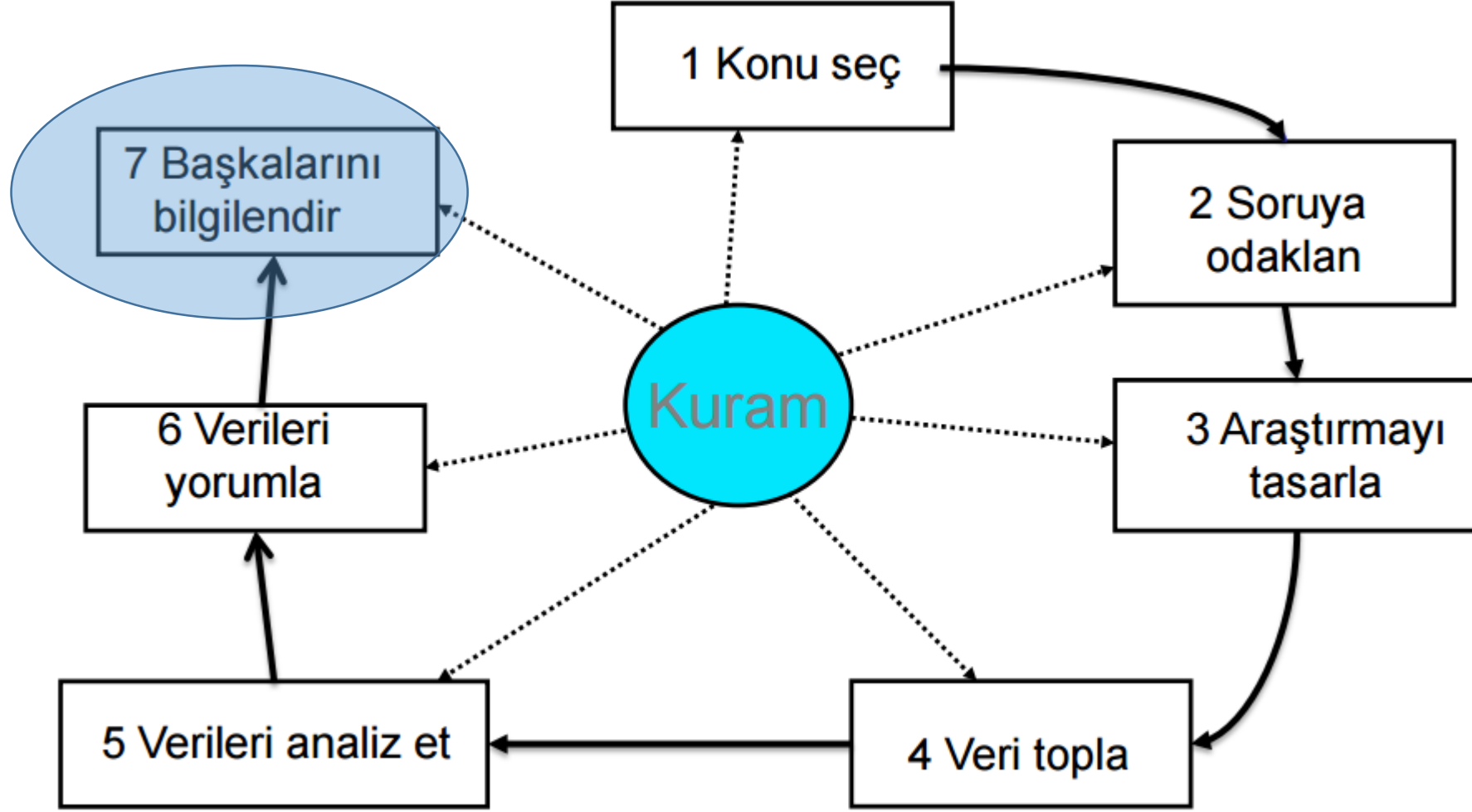
İçerik

- Bilimsel Yayınların Bölümleri ve İçerikler
 - Başlık
 - Öz ve Abstract
 - Giriş (Introduction)
 - Yöntem (Methodology)
 - Bulgular
 - Tartışma ve Sonuç

Bilimsel Çalışma

- Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimler
- Birbirinden ayrı karakteristik özellikler
- Farklı bilgi arama davranışları
- Farklı bilgi kaynağı tercihleri
- Farklı sunuş (raporlaştırma) özellikleri

Bilimsel Çalışma

Bilimsel Araştırma Süreci

- Araştırma sorununun belirlenmesi ve sınırlandırılması
- Alanyazın taraması
- Araştırma amaçlarının belirlenmesi
- Araştırma modelinin belirlenmesi
- Araştırma verilerinin toplanması
- Verilerin yorumlanması ve bulguların sunumu
- Sonuç ve doğruguların ifade edilmesi

Araştırma sorununun belirlenmesi ve sınırlandırılması

- teoremler ve kurallar yardımıyla çözülmesi istenen soru, mesele, güçlük
- Çözümleme gereksinimi duyma
- Bizi ilgilendiren, rahatsız eden ya da edebilecek olan durumlar
- Farklı çözümleme yöntemleri
- İki temel ölçüt
 - Genel ölçütler
 - Özel ölçütler

Genel Ölçütler

- Çözülebilirlik
- Önemlilik
- Yenilik
- Etik kurallara uygunluk

Özel Ölçütler

- Araştırmacının yeterliliği
- Araştırma yöntem ve tekniklerinde yeterlilik
- Veri toplama izni
- Zaman ve olanaklar
- Araştırmacının ilgisi

Araştırma sorunu/problemi

- Olası çözüm ya da çözümleri olan bir zorluk durumu
- Olan ile olması gereken durum arasındaki çelişki
- Araştırma problemi kendi içerisinde araştırma açısından çeşitli sorular oluşturur
- Bütünleştirme, sınırlandırma ve tanımlama aşamaları
- Örneğin
 - Hava kirliliği
 - Okuma alışkanlığı
 - Metal yorgunluğu

Nitel ve Nicel Araştırma

Nitel araştırma:

- Bir durumu ilişki bağlantıları ile açıklama
- Niçin, nasıl ve ne şekilde soruları ön plandadır.
- Kişilerin kanıları, deneyimleri, öznel yaklaşımlar, algı ve duygular

Nicel araştırma:

- Nesnel yaklaşımlar
- Hipotezler yer alır
- Ne kadar, ne miktarda, hangi sıklıkta, ne düzeyde? gibi sorular ön planda

Bilimsel Çalışmanın Bölümleri

Başlık

- İlk bileşen
- İçerikte anlatılan konu ve uygulamayı yansıtmalı
 - Kelime sayısı
- Çalışmayla ilgili ilk izlenimin edinildiği yer
- Kapsam ve genellenebilirlik
- Çalışmanın ana fikrini basit bir şekilde özetleyen bölüm
- Araştırılan konuyu, değişkenleri ve bunlar arasındaki ilişkiyi göstermeli

Bilimsel Çalışmanın Bölümleri

Başlık

- Tek başına kullanıldığında çalışmayı açıklayıcı nitelikte olmalı
- Temel amaç okuyucuyu çalışma hakkında bilgilendirmek
- Veri tabanlarında çalışma içeriğini belirlemede kullanılan bir cümle
- Kısaltma kullanımı
- Belirli bir amaca hitap etmeyen kelime kullanımından uzak durulmalı
- Önerilen uzunluk genellikle «12 kelime»

Bilimsel Çalışmanın Bölümleri

Effects of Age on Detection of Emotional Information

Bilimsel Çalışmanın Bölümleri

Abstract - Öz

- Çalışmanın kısa ve bütün boyutlarını ele alacak şekilde yapılandırılmış özeti
- Çalışma içeriğine hızlı bir şekilde göz gezdirmeyi sağlar
- Veri tabanlarında çalışmanın tanımlanmasında ve erişilebilirliğinin sağlanmasında kullanılır.
- Süreli yayınların önemli bir bölümü tarafından talep edilen bir bölüm
- Birçok okuyucunun çalışmayla ilk etkileşim kurduğu bölüm (paragraf)
- Çalışmanın diğer bölümlerini okuyup okumama hakkında karar vermeyi sağlar

Bilimsel alışmanın Bölümleri

Abstract - z

- İyi bir abstract nasıl olmalı?

Tutarlılık:

- Ana metinde olmayan bilgiler içermemeli,
- Çalışmanın içeriğini ve amacını sunmalı,
- nceki çalışmalara sağlanan katkı belirtilmeli

Bilimsel Çalışmanın Bölümleri

Abstract - Öz

- İyi bir abstract nasıl olmalı?

Değerlendirme ve Yorumlama:

- Öznel değerlendirme ve yorumları içermemeli,

Okunabilirlik ve uyumluluk:

- Açık ve anlaşılır bir dil kullanılmalı,
- Edilgen bir yapı yerine, aktif cümle yapıları tercih edilmeli,
- Sonuçların sunumunda ve uygulanabilirliği devam eden sonuç cümleleri için «şimdiki zaman»
- Ölçümlenen spesifik değişkenler ya da elde edilen çıktılar için «geçmiş zaman» cümleleri

Bilimsel alışmanın Bölümleri

Abstract - z

- İyi bir abstract nasıl olmalı?

Kısa (Concise):

- Kullanılacak her cümleden bilgilendirme açısından en yüksek verimin alınması,
- Çalışmadaki en önemli noktayla başlanması
- Çalışmanıza elektronik ortamdaki aramalarda erişim için kullanılabilir kelimeleri içermeli
- alışmanızdaki en önemli bulgu, izlenim ya da kavramların sunulması

Abstract- Öz

- Tanımlayıcı Özler
 - Descriptive Abstracts
 - Verilen içerik sınırlı
 - Çalışmada ele alınan konuların sıralanması
 - Kurgu ön planda
 - Ayrıntılı bir bilgilendirme vermez
 - Kullanımı çok yaygın değil

Abstract- Öz

- Bilgi veren özler
 - Informative Abstracts
 - Verilen içerik çalışmanın öne çıkan dikkat çekici yanları
 - Konunun önemi, yöntem, bulgular, sonuç ve öneriler, özgün değer
 - Çalışma içeriği hakkında daha fazla aydınlatıcı
 - Daha belirgin ve net ifadeler
 - En çok tercih edilen öz türü

Abstract- Öz

- Yapılandırılmış Özler
 - Structured Abstracts
 - İçerik bilgi veren özlerle aynı
 - Konunun önemi, yöntem, bulgular, sonuç ve öneriler, özgün değer
 - Dergi yönetimi tarafından hazırlanmış bir şablon
 - Şablona uygun olarak verilen bilgiler
 - Yaygın kullanımı olan özler arasında

Abstract- Öz

- Genişletilmiş Özler
 - Extended Abstract
 - İçerik çok daha ayrıntılı
 - Özet niteliğinde – 1500 kelimeye kadar genişleyebilir
 - Kaynakça verilebilir
 - Konferanslar tarafından yaygın kullanım
 - Atıf dizinlerinde yer alan Türkçe dergiler tarafından tercih edilme

Bilimsel Çalışmanın Bölümleri

Introduction - Giriş

- Çalışmanın gövdesinin başladığı bölüm
- Çalışma yapılan spesifik problemin sunulması
- Araştırma stratejisini açıklar
- İlk aşamada **araştırma problemine** yönelik girişi kapsar

Bilimsel Çalışmanın Bölümleri

Introduction - Giriş

Araştırma probleminin sunumu

Bu bölüm oluşturulmadan önce şu soruların dikkate alınması yararlıdır:

- Belirlenen problem neden önemlidir?
- Çalışma alanında daha önce yapılmış araştırmalarla nasıl bir bağlantı kurulmaktadır?
- Çalışmanın birincil ve ikincil hipotezleri nelerdir?
- Araştırma tasarımı ile hipotezler arasındaki ilişki nedir?
- Çalışmanın kuramsal ve uygulamaya yönelik genel bulguları nelerdir?

Bilimsel Çalışmanın Bölümleri

Introduction - Giriş

Araştırma probleminin önemi

Çalışma konusu neden yeni bir araştırmayı gerektiriyor? Sorusunun yanıtlanması

Yanlı ifadelerden kaçınılmalı

Araştırma problemi resmi ve kısa bir biçimde açıklanmalı

Çalışmanın özgün değeri hakkında bilgi verilmeli

Okuyucuyu çalışmanın devamını okumaya hazırlama

Bilimsel alışmanın Bölümleri

Introduction - Giriş

İlgili alanyazının açıklanması

İlgili alanda yapılmış çalışmalarla bağlantıların kurulması

Konunun bütün tarihçesinin verilmemesi (okuyucuların konuyla ilgili bilgisi dikkate alınmalı)

nceki çalışmaların güncel araştırmalarla bağlantısını gösterme

Çalışmayla doğrudan ilgili olmayan noktaların vurgulanmaması

nceki çalışmalarla mantıksal bütünlüğün oluşturulması

Bilimsel Çalışmanın Bölümleri

Introduction - Giriş

Hipotezlerin açıklanması ve araştırma tasarımıyla bağlantısı

Alanyazından hareketle hipotezlerin nasıl oluşturulduğunun açıklanması

Hipotez ve önceki çalışmalar arasındaki mantıksal bağlantının açıklanması

Bir önceliklendirme varsa belirtilmesi

Method - Yöntem

- Çalışmanın nasıl kurgulandığı ve hangi adımların uygulandığının sunumu
- Çalışmada kullanılan değişkenlere yönelik işletimsel ve kavramsal açıklamaların verilmesi
- Bu bölümde verilen bilgilerin eksiksizliği
 - Okuyucunun çalışmada kullanılan yöntem ve adımların uygunluğunu görmesi
 - Sunulan bulguların ve sonuçların güvenilirliği
 - Sunulan bulguların ve sonuçların geçerliliği
- Çalışmanın özgünlüğünü yansıtma

Method - Yöntem

Alt bölümlerin belirlenmesi

- Araştırma çerçevesinin sunumu
- Araştırma modeli ve araştırma soruları arasındaki bağlantılar
- Verilerin toplanması
- Verilerin analizi

Method - Yöntem

Veri Toplama

- Katılımcılarla ilgili ayrıntıların sunulması
- Verilerin toplanma evreleri
- Veri toplama teknikleri
- Süre ve zamanlamaya yönelik bilgilerin sunumu

Method - Yöntem

Örneklem prosedürü

- Hangi örnekleme yöntemiyle katılımcılar belirlendi
- Yüzdelerik dağılımların sunumu

Örneklemin boyutu, gücü ve temsil gücü

- Araştırmanın gerçekleştirilmesi için belirlenen kişi sayısı
- Bu sayının evreni temsil oranı
- Güven düzeyi

Method - Yöntem

Araştırma Enstrümanı - ölçek

- Soru sayısı
- Geliştirilme aşamaları
- Soruların dağılımı
- Soruların türleri

Results - Bulgular

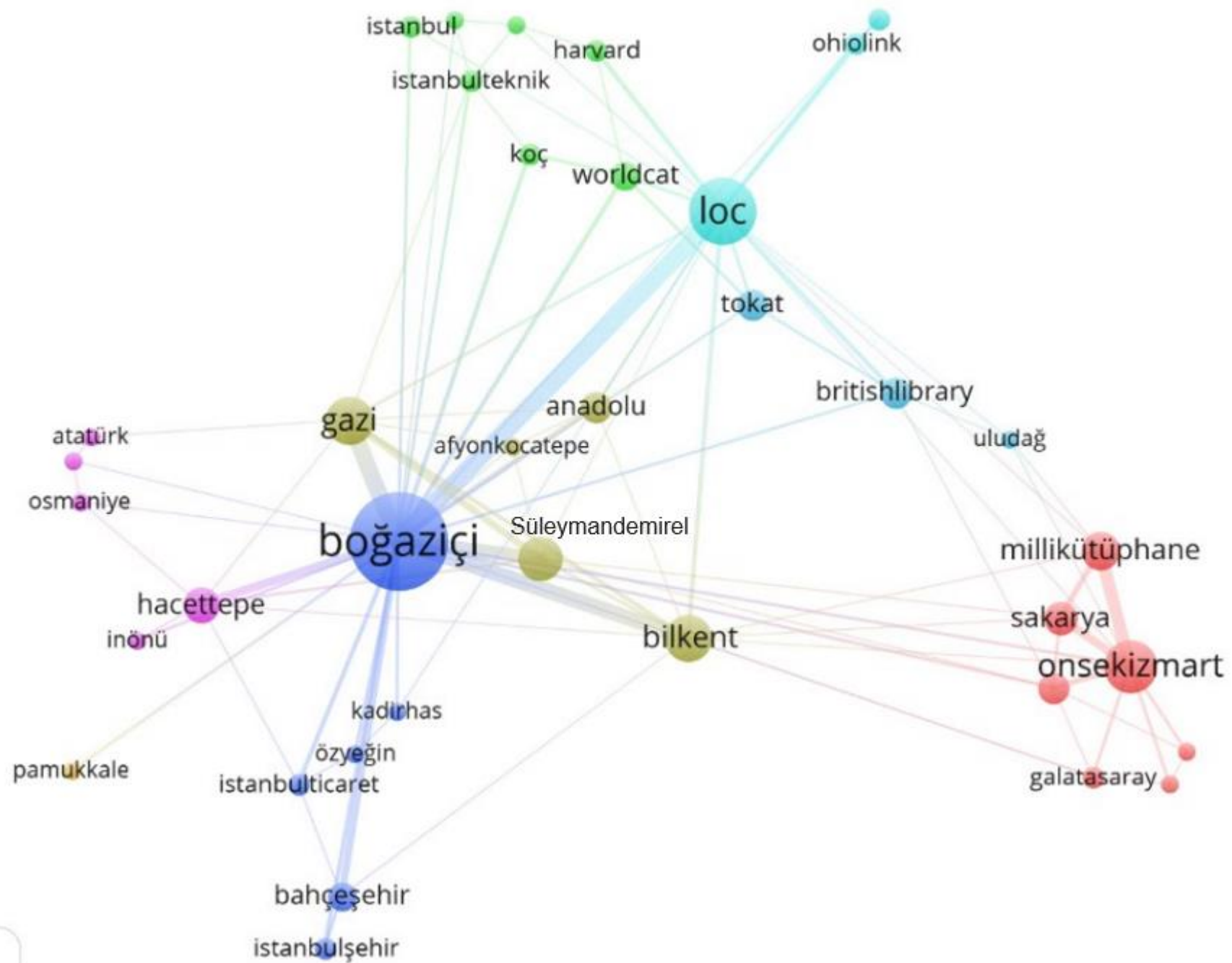
- Toplanan verilerin sunumu
- Araştırmayla bağlantılı bütün bulguların sunumu
- Okuyucunun istatistiksel bilgisinin olduğu varsayımı
- Yanıtlanmayan ya da eksik yanıtlanan sorulara ilişkin bulgu sunumu (Missing data)
- Varsayımların aktarımı

Results - Bulgular

- Görsel malzeme kullanımı
- Tablolar ve tablolarlamaya ilişkin kurallar
 - Şablon uyumu
- Tablolardaki verilerin sunumu
 - Görülen oranların yazıyla yeniden aktarımı

Results - Bulgular

- Verinin görselleştirilmesi
- Tablo ya da metin olarak aktarılamayan bulgular
- İlişki düzeyleri
- Kümeleme (clustering)
- Sosyal ağ analizleri
- Citespace, Gephi, Vosviewer gibi araçların kullanımı

Results - Bulgular

- Baskı aşamasının dikkate alınması

Discussion - Tartışma

- Bulguların yorumlanması
- Alanyazın ile ilişkilendirme
- Çalışmanın sınırlılıkları nelerdir?
- Bulguların taşıdığı önem nedir?

Discussion - Tartışma

- Bulguların teorik ve uygulama anlamında nasıl bir değer taşımaktadır?
- Bu araştırmayla çözümlenemeyen konular var mı?

Conclusion - Sonuç

- Ortaya çıkan sonuçlar neler?
- Alanyazın ile bağlantılar ya da getirilen yeniliğin açıklanması
- Bulgular gerçekten bu sonuçları gösteriyor mu?
- Hangi bulgudan hareket ederek hangi araştırma sorusuna yanıt getiriliyor?
- Araştırma sorularıyla bağlantıların kurulması ve açıklanması

Conclusion - Sonuç

- Elde edilen sonuçlar doğrultusunda hangi öneriler getirilebilir?
- Araştırma gerçekten bu öneriyi getirebilecek güçte mi?
- Gelecekte nasıl bir çalışma ön görülüyor?

Modül 2 – Bilimsel Çalışmalar ve Yayın Yapma

Modül 2.1 – Bilimsel Çalışmaların Yapısı ve Bölümleri